

BS/10/2014

**IGRZYSKA W SOCZI
W CIENIU ZAGROŻENIA
TERRORYSTYCZNEGO**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

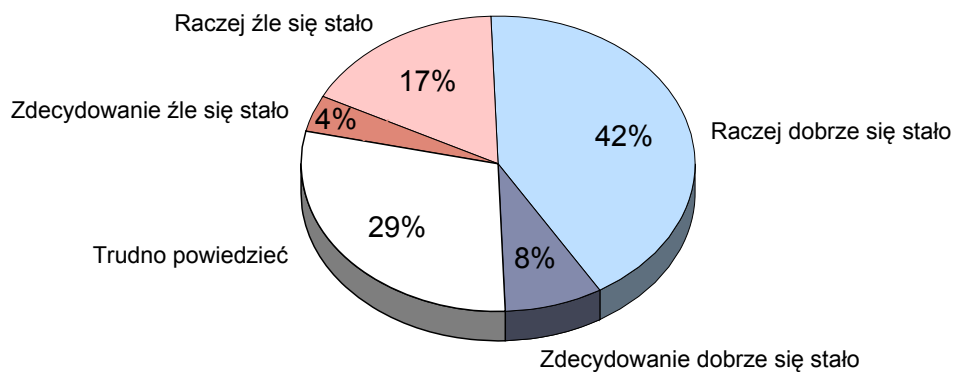
Decyzja Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego o powierzeniu Rosji roli gospodarza XXII Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 2014 roku od początku wzbudzała wiele kontrowersji. Podnoszono nie tylko kwestie polityczne, takie jak różnego rodzaju naruszenia praw człowieka w Rosji, korupcję, napiętą sytuację na Kaukazie Północnym i związane z tym zagrożenie terrorystyczne, ale także położenie geograficzne miasta-gospodarza i wynikające z tego problemy klimatyczne mogące mieć wpływ na sprawne przeprowadzenie zawodów sportowych w zimowych dyscyplinach rozgrywanych na świeżym powietrzu.

Na trzy tygodnie przed rozpoczęciem zimowych igrzysk olimpijskich w Soczi¹ połowa Polaków (50%) uważa – mimo licznych wątpliwości – iż dobrze się stało, że Rosja została wybrana na gospodarza igrzysk w 2014 roku. Przeciwnego zdania jest nieco ponad jedna piąta badanych (21%), a prawie co trzeci respondent (29%) nie potrafi zająć stanowiska w tej kwestii. Warto przypomnieć, iż przed budzącymi jeszcze więcej kontrowersji letnimi igrzyskami olimpijskimi w Pekinie oceny Polaków były bardziej podzielone, a najczęściej wskazywano, że decyzja MKOl o wyborze Chin na gospodarza olimpiady była błędem (po igrzyskach większość Polaków decyzję o przyznaniu Chinom ich organizacji uznała jednak za słuszną)².

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (284) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 9–15 stycznia 2014 roku na liczącej 1067 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikaty CBOS „Polacy o sytuacji w Tybecie i igrzyskach olimpijskich w Chinach”, maj 2008 (oprac. R. Boguszewski), oraz „Czy olimpiada zmieni Chiny”, wrzesień 2008 (oprac. B. Roguska).

RYS. 1. CZY, PANA(I) ZDANIEM, DOBRZE CZY TEŻ ŹLE SIĘ STAŁO, ŻE ROSJA ZOSTAŁA WYBRANA NA GOSPODARZA ZIMOWYCH IGRZYSK OLIMPIJSKICH W 2014 ROKU?

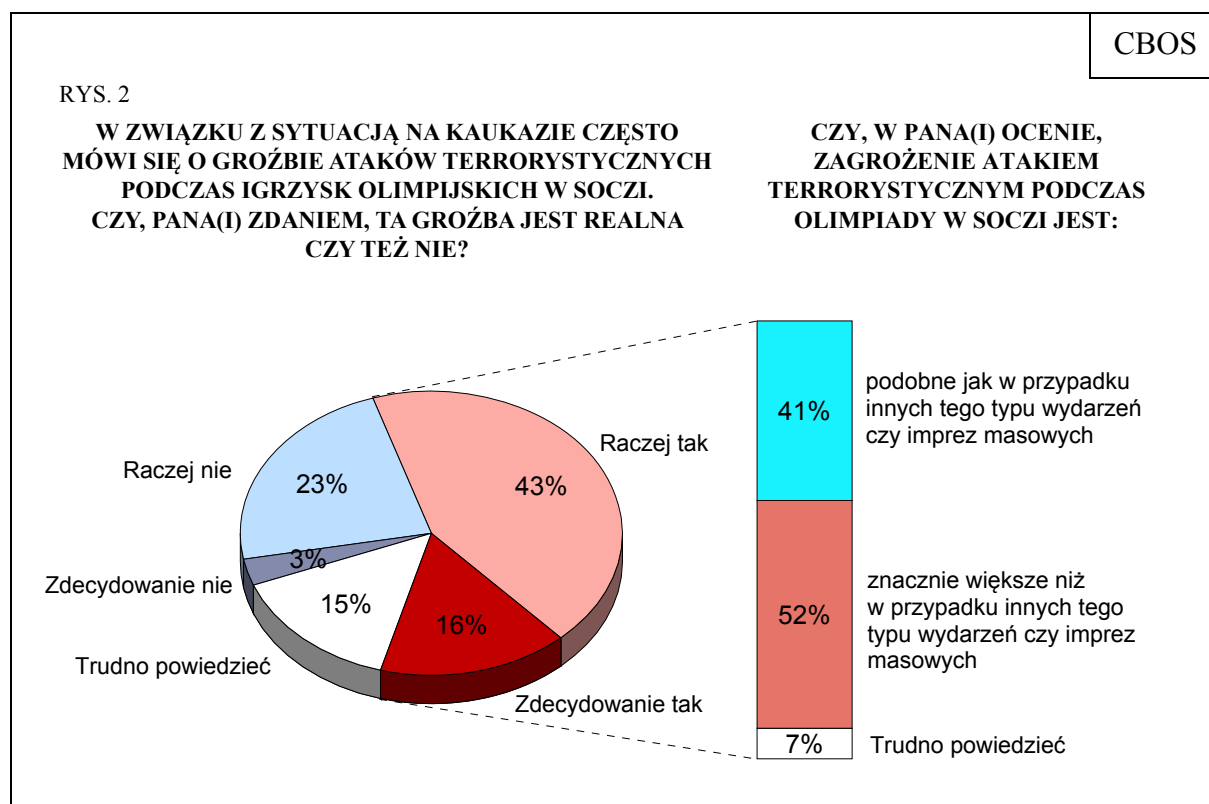
Przeprowadzone analizy wielozmiennowe³ wykazały, iż opinie badanych w kwestii słuszności decyzji MKOl o powierzeniu Rosji organizacji zimowych igrzysk olimpijskich różnicują przede wszystkim deklarowane poglądy polityczne. Decyzję tę najrzadziej popierają osoby o poglądach prawicowych (47%), one też częściej niż pozostali badani uważają, że źle się stało, iż Rosja została gospodarzem zimowej olimpiady (26%). Znaczna część respondentów identyfikujących się z prawicą nie potrafi ocenić słuszności tej decyzji (28%). O tym, że wyrażane przez respondentów opinie na temat decyzji MKOl w sprawie organizacji igrzysk w Rosji mają silny podtekst polityczny, świadczy też fakt, że blisko połowa (49%) badanych niepotrafiących określić swoich poglądów politycznych na skali lewica–prawica także w tej sprawie nie ma wyrobionego zdania i odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” jest wśród nich najwyższy spośród wszystkich analizowanych grup społeczno-demograficznych (por. tabele aneksowe). Warto też zwrócić uwagę na ponadprzeciętnie częste poparcie dla organizacji igrzysk przez Rosję wśród najmłodszych badanych, czyli osób w wieku od 18 do 24 lat oraz uczniów i studentów.

Od letnich igrzysk olimpijskich w Monachium nad każdą kolejną międzynarodową imprezą o podobnym charakterze unosi się cień zagrożenia atakami terrorystycznymi. W przypadku zimowych igrzysk w Rosji to zagrożenie wydaje się potęgować sytuacja polityczna na północnym Kaukazie oraz bezpośrednie groźby ze strony przywódców ugrupowań walczących o uniezależnienie od Federacji Rosyjskiej położonych tam republik.

³ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

Dowodem na to, że zagrożenie terrorystyczne w Soczi jest realne, mogą być także dotychczasowe ataki terrorystyczne, których doświadczyli mieszkańcy różnych części Rosji.

Większość Polaków (59%) uważa, że groźba ataków terrorystycznych podczas igrzysk olimpijskich w Soczi jest realna. Przeciwnego zdania jest nieco ponad jedna czwarta (26%), a 15% badanych nie ma zdania w tej kwestii. Ankietowani uważający, że zagrożenie atakiem terrorystycznym w trakcie zbliżającej się zimowej olimpiady jest realne, w większości (52% tej grupy, co stanowi 31% ogółu badanych) oceniają, że zagrożenie to jest większe niż w przypadku innych tego typu wydarzeń i imprez masowych. Znacząca jest też grupa tych, którzy sądzą, że groźba ataków terrorystycznych istnieje, ale zagrożenie jest podobne jak w przypadku innych tego typu wydarzeń czy imprez masowych (24% ogółu).

Przekonanie o możliwości ataków terrorystycznych podczas igrzysk olimpijskich w Soczi dominuje niemal we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych, z wyjątkiem najmłodszych badanych (osób w wieku 18–24 lata oraz uczniów i studentów), którzy częściej skłonni są twierdzić, że zagrożenie terroryzmem w trakcie nadchodzących igrzysk nie jest realne, niż dopuszczać jego możliwość (por. tabele aneksowe). Najprawdopodobniej jest to efekt ponadprzeciętnego poparcia dla organizacji igrzysk

przez Rosję wśród najmłodszych badanych, gdyż przekonanie o możliwości ataków terrorystycznych podczas igrzysk w Soczi znacznie częściej wyrażają osoby źle oceniające decyzję MKOl o powierzeniu Rosji ich organizacji niż jej zwolennicy.

Tabela 1

W związku z sytuacją na Kaukazie często mówi się o groźbie ataków terrorystycznych podczas igrzysk olimpijskich w Soczi. Czy, Pana(i) zdaniem, ta groźba jest realna czy też nie?	Czy, Pana(i) zdaniem, dobrze czy też źle się stało, że Rosja została wybrana na gospodarza zimowych igrzysk olimpijskich w 2014 roku?				
	Zdecydowanie dobrze się stało	Raczej dobrze się stało	Raczej źle się stało	Zdecydowanie źle się stało	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Zdecydowanie tak	30	10	23	61	11
Raczej tak	28	44	62	19	38
Raczej nie	25	35	11	8	15
Zdecydowanie nie	7	4	1	8	1
Trudno powiedzieć	10	7	3	4	35

Przeświadczenie o możliwości ataków terrorystycznych podczas igrzysk olimpijskich w Soczi wiąże się też z deklarowanym poziomem zainteresowania polityką. Na realność groźby takich ataków znacznie częściej wskazują badani śledzący przynajmniej główne wydarzenia polityczne niż osoby praktycznie nieinteresujące się tą sferą życia oraz ankietowani deklarujący na tyle niewielkie zainteresowanie polityką, że umykają ich uwadze nawet ważne wydarzenia.

Tabela 2

W związku z sytuacją na Kaukazie często mówi się o groźbie ataków terrorystycznych podczas igrzysk olimpijskich w Soczi. Czy, Pana(i) zdaniem, ta groźba jest realna czy też nie?	Jak określił(a)by Pan(i) swoje zainteresowanie polityką? Czy jest ono:			
	duże lub bardzo duże	średnie – śledzi Pan(i) jedynie główne wydarzenia	nikłe, niewielkie – często umykają Pana(i) uwadze nawet ważne wydarzenia	żadne – praktycznie Pana(i) to nie interesuje
	w procentach			
Zdecydowanie tak	31	17	12	9
Raczej tak	46	47	40	36
Raczej nie	16	23	29	20
Zdecydowanie nie	4	3	2	5
Trudno powiedzieć	3	10	17	30

Polacy mają świadomość, że igrzyska olimpijskie w Soczi mogą stać się celem ataku terrorystycznego i najczęściej sądzą, że poziom zagrożenia jest wyższy niż w przypadku innych podobnych wydarzeń czy imprez masowych. Mimo to decyzję MKOl o powierzeniu Rosji organizacji tej imprezy pozytywnie ocenia połowa badanych.

Opracowała
Barbara BADORA

Tabela 1

		Czy, Pana(i) zdaniem, dobrze czy też źle się stało, że Rosja została wybrana na gospodarza zimowych igrzysk olimpijskich w 2014 roku?					Liczba osób
		Zdecydowanie dobrze się stało	Raczej dobrze się stało	Raczej źle się stało	Zdecydowanie źle się stało	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		8	42	17	4	29	1064
Płeć	Mężczyźni	10	48	16	5	21	509
	Kobiety	6	36	18	4	37	555
Wiek	18-24 lata	6	55	15	2	23	124
	25-34	7	50	17	4	22	213
	35-44	10	41	14	8	27	183
	45-54	6	40	24	3	27	172
	55-64	8	40	14	3	35	187
	65 lat i więcej	10	28	17	5	40	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	6	44	15	3	32	412
	Miasto do 19 999	13	37	16	4	30	167
	20 000 - 99 999	8	46	15	4	28	198
	100 000 - 499 999	9	37	20	7	27	174
	500 000 i więcej mieszk.	7	40	22	9	22	112
Wykształcenie	Podstawowe	6	39	13	4	39	232
	Zasadnicze zawodowe	9	40	17	3	30	262
	Średnie	10	45	16	5	25	355
	Wyższe	6	42	23	5	24	214
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	40	24	7	25	94
	Średni personel, technicy	7	53	21	6	12	54
	Pracownicy adm.-biurowi	3	48	19	4	26	64
	Pracownicy usług	10	41	13	3	33	82
	Robotnicy wykwalifikowani	10	52	14	5	20	116
	Robotnicy niewykwalifik.	8	47	18	2	25	51
	Rolnicy	10	34	25	5	26	38
	Pracujący na własny rach.	14	40	7	7	31	36
Bierni zawodowo	Renciści	3	35	15	5	42	73
	Emeryci	11	30	16	4	39	230
	Uczniowie i studenci	4	57	16	2	22	55
	Bezrobotni	11	43	15	6	25	99
	Gospodynie domowe i inni	4	45	18	2	31	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	43	23	5	24	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	53	13	4	23	110
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	44	16	5	25	239
	prywatnym gosp. rolnym	8	35	22	6	28	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	7	42	13	5	33	164
	501-750	6	46	22	1	25	138
	751-1000	7	47	16	5	24	147
	1001-1500	8	37	18	4	32	154
	Powyżej 1500 zł	9	43	21	5	22	206
Ocena własnych war. mater.	Źłe	7	34	22	4	32	153
	Średnie	8	38	15	5	34	451
	Dobre	8	48	17	4	23	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	6	44	11	4	36	53
	Raz w tygodniu	8	41	16	4	31	513
	1-2 razy w miesiącu	4	43	19	1	33	120
	Kilka razy w roku	9	44	17	5	25	227
	W ogóle nie uczestniczy	9	40	18	9	24	151
Poglądy polityczne	Lewica	9	50	21	3	17	172
	Centrum	10	49	17	4	21	328
	Prawica	6	41	19	7	28	307
	Trudno powiedzieć	7	28	12	3	49	257

Tabela 2

		W związku z sytuacją na Kaukazie często mówi się o groźbie ataków terrorystycznych podczas igrzysk olimpijskich w Soczi. Czy, Pana(i) zdaniem, ta groźba jest realna czy też nie?					Liczba osób
		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		16	43	23	3	15	1063
Płeć	Mężczyźni	18	44	25	4	9	510
	Kobiety	14	42	22	2	20	553
Wiek	18-24 lata	8	35	44	4	9	124
	25-34	16	40	30	3	11	213
	35-44	19	49	14	4	14	183
	45-54	18	48	22	4	8	172
	55-64	16	49	16	2	17	186
	65 lat i więcej	16	34	17	3	29	185
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	40	22	4	19	412
	Miasto do 19 999	15	47	24	2	12	166
	20 000 - 99 999	14	47	25	3	11	198
	100 000 - 499 999	20	38	26	1	14	174
	500 000 i więcej mieszk.	19	45	17	4	14	113
Wykształcenie	Podstawowe	14	35	19	2	30	231
	Zasadnicze zawodowe	15	44	25	4	12	262
	Średnie	16	47	23	4	10	354
	Wyższe	19	45	24	2	10	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	44	23	5	9	94
	Średni personel, technicy	24	41	25	1	9	54
	Pracownicy adm.-biurowi	12	63	19		6	64
	Pracownicy usług	11	45	25	3	17	82
	Robotnicy wykwalifikowani	18	49	21	4	8	116
	Robotnicy niewykwalifik.	19	43	12	7	20	51
	Rolnicy	20	41	24		15	38
	Pracujący na własny rach.	25	43	22	2	8	36
Bierni zawodowo	Renciści	10	42	18	1	29	71
	Emeryci	16	38	19	3	24	230
	Uczniowie i studenci	3	34	55	3	6	55
	Bezrobotni	20	36	25	8	11	99
	Gospodynie domowe i inni	13	49	25		13	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	36	23	1	16	140
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	58	19	5	7	110
	sekt. pryw. poza rolnict.	18	48	23	3	8	239
	prywatnym gosp. rolnym	22	33	22	5	18	47
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	15	44	16	4	21	164
	501-750	16	45	23	3	12	136
	751-1000	12	45	21	1	19	147
	1001-1500	15	43	24	5	13	154
	Powyżej 1500 zł	18	45	25	3	11	207
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	46	14	3	19	152
	Średnie	17	42	20	3	18	452
	Dobre	14	43	29	4	11	458
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	39	25	7	18	53
	Raz w tygodniu	17	44	22	3	15	512
	1-2 razy w miesiącu	11	40	28	2	20	120
	Kilka razy w roku	16	47	24	3	10	227
	W ogóle nie uczestniczy	19	39	21	5	16	151
Poglądy polityczne	Lewica	15	46	28	4	7	172
	Centrum	15	44	26	3	11	329
	Prawica	19	47	21	3	10	305
	Trudno powiedzieć	14	35	18	3	31	257